

Balczó Péter operaénekes, a Magyar Állami Operaház és az Erkel Színház oszlopos tagjával, a nagykörúti Szamos Cukrászdában találkoztam. Észnél kell lenni, hiszen interjúalanyaimnak általában fogalmuk sincs a kinézetemről, így nekem kell kiszűrni őket. Péter elszárgult a teraszon mellettem, be a kávézóba, én pedig percekig azon morfondíroztam, hogy vajon ő érkezett-e meg, a napszemüvege ugyanis bizonytalanná tett a kérdést illetően. Végül aztán kiderült, hogy valóban ő az, és mire leültem az asztalához, neki már ki is hozták a süteményt és az ásványvizet. Én rendeltem egy koffeinbombát és végre belevágtunk.

- Hétévesen kezdtél hegedülni. Volt aki zenei múlttal rendelkezett a családban és ennek hatására kezdtél el tanulni vagy teljesen önszántadból?

- Soha nem volt zenész a családban. Lehet, hogy van akinél már nagyon korán, négyévesen megmutatkozik az isteni tehetség, én nem ez a kategória vagyok, nálam hétévesen derült ki, hogy van érzékem a zenéhez.

- Azt gondolom, hogy az sincs még olyan későn. (nevetek)

- Én is azt gondolom, de van akinél ez sokkal hamarabb megmutatkozik, lásd Mozart vagy éppen Liszt. Én ezekbe a magasságokba még nem jutottam el, és valószínűleg már nem is fogok. Már csak azért sem mert én előadóművész vagyok, ők pedig alkotóművészek voltak, na de hagyjuk is, ez egy másik téma. Felsejlik egy kép, mintha már óvodában is szerettem volna énekelni, de erre mérget nem vennék. Az általános iskolai elbeszélgetésen fedezte fel a tanítónéni, hogy jó hallás- és ritmusérzékkel lettem megáldva, így nyertem felvételt zenetagozatos osztályba.

- Mikor kapcsolódott be a hegedű mellé az éneklés?

- Zenetagozatosként már első osztálytól kezdve kötelezően énekelni is kellett, fiúk esetében a hormonális változások és elsősorban a mutálás miatt, gyakorlatilag tizenhat-tizenhét éves kor után lehet komolyabban elkezdni foglalkozni az énekléssel, ez nálam is ekkora datálható. Amikor el lehetett kezdeni foglalkozni a hangommal, mint szóló- és operaénekes, akkor én elkezdtem vele foglalkozni.

- Tinédzser korodban mennyi időt vett el a hangképzés, a hegedűórák, a fellépések, a gyakorlás, és ez milyen képet festett rólad a társaid, elsősorban a lányok körében?

- Ez már egy érdekes kérdés. Alapvetően nagyon szeretek interjút adni, a művészek azon típusa, akiknek a csoportjához én is tartozom, nagyon szeretnek magukról beszélni. Valószínűleg, ha tíz-húsz-harminc év múlva is fognak velem interjúkat készíteni, akkor is ezeket a kérdéseket fogják feltenni nekem. Nem mondom, hogy kezd unalmassá válni, de az utolsó kérdésed már érdekesebb, de természetesen ez is felmerült már. - *A beszélgetésnek ennek a pontján tettem félre az előre összeírt kérdéseim 90 %-át, és az agyam fogaskerekei maximális fokozatra kapcsolak, hogy új, izgalmasabb kérdéseket tehessenek fel Péternek, aki a legkevésbé sem tűnt nagyképűnek, inkább hálás voltam és tiszteltem érte, amiért jelezni mert, hogy örül, ha nem szokványos kérdéseket teszek fel.* - Én csodabogár voltam, vagy nevezzük művészléleknek, bárminek. A művészlélek talán egy aranyos és találó kifejezés. Az ember, amikor tizennégy évesen arra van ítélve, hogy pályát válasszon, holott fogalma sincsen semmiről, akkor én pályát választottam, vagyis azt hittem. Jól ment a matek és a sport is, mindig is sportoltam, de tudtam, hogy sportoló nem akarok lenni. Én a számítástechnikai szakközépiskolába szerettem volna menni nyolcadik után, azt gondoltam, hogy az lesz a jövő, az is lett, az lesz a jó út. Annyi volt csak a bökkenő, hogy nem vettem fel. Végül is sikerült elmenni az X gimnázium, X osztályába, az X-edik padosorba, X-edik növendékként, tehát nem egy elit iskoláról beszélünk. Azért voltam csodabogár, mert zenéltem, hegedültem, énekeltem. Itt már dereng valamilyen iskolai ünnepségen való fellépés. A művészet nem kimondottan volt jelen ebben az iskolában, és harmadik végén döntöttem el, hogy iskolát váltok, és akkor mentem át a debreceni Zeneművészeti Szakközépiskolába, ahol már szólóénekesként érettségiztem.

- És a lányok?

- Ja tényleg, hát a lányok! (nevet)

- Meg úgy összességében a kortársaid. A hegedű és az éneklés nem feltétlenül számít népszerűnek középiskolában.

- Én menő voltam, mert kosaroztam. Csak nem voltam magas. Mellette zenéltem. Tehát én mindig is nagyon menő voltam. Na jó nem, csak annak éreztem magam. Hosszú hajam volt, kizárólag kötött pulóvert és bársonynadrágot voltam hajlandó viselni, alternatív rockzenét hallgattam, tehát tényleg csodabogár voltam. Ez nem felvett dolog, egyszerűen ez volt a stílusom, ilyen voltam. Akkor én még nem csajoztam, nem is nagyon jött be a lányoknak az a vonal, amit én képviseltem, és akkoriban még nem is voltam erre igazán felkészülve.

- Mikorra teszed azt az időszakot, amikor már igen?

- Most, későn érő típus vagyok. Most jött meg a bátorságom hozzá.

- Érettségi után a Csokonai Színház operakórusának lettél a tagja. Ez felvételi vagy megkeresés alapján történt?

- Az akkori tanárnőm énekelt a színházban, és tudta, hogy meghallgatás lesz a kórusba. A fiúk mindig kelendőbbek, és kellett nekik énekes, én pedig nagyon boldog voltam, hiszen rögtön az érettségi után professzionális énekesként kezdek dolgozni. A professzionális alatt azt értem, hogy pénzt kapsz azért, amit csinálsz. Nagyon az elején voltam még a szakmának, úgy mond nem is tudtam énekelni, most sem tudok, nagyon szeretnék megtanulni.

- De boldog lennék, ha én nem tudnék így énekelni...

- Tényleg szeretnék mindig jobban énekelni. Nem vagyok maximálisan elégedett, mindig van hova tovább fejlődni, folyamatosan dolgozni kell, képezni önmagadat. Ez egy élethosszig tartó folyamat. Szóval bekerültem az énekkarba, felvételi alapján, és három éven át voltam a tagja.

- Mennyire folyik kemény rivalizálás egy kórusban vagy az egész szakmában?

- Természetesen van rivalizálás, minden szinten. Művészetről beszélünk, előadóművészetről, egyéni a pálya, ahol egyedül futja mindenki a köreit. Mozart A színgazgató című operáját éppen ma délelőtt kezdtük el próbálni, és abban hangzik el egy sor, énekelni most nem fogom: "Minden művész arra vágyik, hogy a legjobb Ő legyen." Ez egy belső motor, ami bennünket hajt. A rosszindulatú rivalizálás rosszat szül, ha jóindulatú, akkor jót. Verseny, sport. Sok párhuzam van a sport és a szólo zenei pálya között.

- Mondhatjuk, hogy a pályád a kezdetektől fogva egyenes pályán ível felfelé. Nem érkezett soha olyan visszajelzés, hogy elszállt veled a ló, vagy túl magabiztos vagy?

- Annak tűnök? (nevet)

- Nem, csak kérdezem. (mosolygok)

- Na, izgalmasabbnál izgalmasabb kérdések!

- Ezeket most találom ki. (nevetek)

- Jól látod, ha távolról nézzük a pályámat, akkor viszonylag könnyű utam volt ideáig. A háttérben, a takarásban persze nem ilyen egyszerű ez. Az én lelkem nyughatatlan. Évekkel ezelőtt a Debreceni Színházban kicsit elszaladt velem a ló, úgy éreztem, hogy megbántottak, és én az asztalra csaptam, mondhatjuk, hogy rossz döntést hoztam. Ennek következményeképp a

szülővárosomban, az anyaszínházamban nem léptem fel az ezt követő öt évben. Ez azóta megváltozott, de akkor elkerültem a városból, mert nem értem el a célot, de valószínűleg rossz eszközökkel is próbáltam érvényesíteni az akaratomat. Ebből fakad, hogy elkezdtem más vidéki városokban és külföldön énekelni.

- A kérdéssel még arra is utaltam, hogy volt-e olyan személy, aki eltávolodott tőled vagy lemorzsolódott arra hivatkozva, hogy a fejedbe szállt a népszerűség, túlzottan magabiztossá váltál?

- Soha nem éreztem magam túl magabiztosnak. Nyilván vannak az életemnek olyan pontjai, ahol pontosan tudom, hogy mit akarok és hogyan szeretném elérni, ezekből nem engedek. Például ahhoz, hogy valaki jó énekes legyen, "valószínűleg" rengeteget kell gyakorolni. Nem fogsz úgy felébredni egyik reggel, hogy marha jó énekes vagy.

- Pedig mióta várom...

- És nem te vagy az egyetlen. (nevet) Én a gyakorlásban, a szorgalomban, a kitartásban és természetesen a tehetségben hiszek. Hál' Istennek a mai napig vannak olyan barátaim, akik már akkor azok voltak, mikor még nem énekeltem, nem voltam operaénekes. Emberek jönnek-mennek az életben, hiszen sokat utazó művész vagyok. Ha úgy nézzük, azok az emberek, akikkel együtt dolgozom, ők is a barátaim, ha találkozunk fel tudjuk venni annak a beszélgetésnek a fonalát, amit adott esetben hónapokkal azelőtt folytattunk. Vannak olyan barátaim is, akikkel napi szinten tartom a kapcsolatot, de ez viszonylag kevés ember, és a számuk időről-időre csökken. Sajnos vagy szerencsére, ki tudja.

- Nehezen viseled a kritikát?

- Nagyon kritikus vagyok saját magammal és másokkal szemben is. Maximalista vagyok. Bizonyos emberektől elfogadom, szeretem és várom is a kritikát, bizonyos emberektől nem. Olvasok kritikát, sajnos, és ha rossz, az megérint, sajnos. Amire én azonban mindig igazán kíváncsi vagyok, az, az átlag néző véleménye. Érthető-e számára a darab, a szövegem, megfogta-e annyira a játékom, hogy esetleg máskor is eljön színházba, operába. Elsősorban tehát nekik szeretnék adni, leginkább megfelelni. Hiába a kritikusok ragadnak tollat, és fogalmaznak véleményt nyilvánosan, mégiscsak ők vannak jelentősen kevesebben. Az Erkel Színházban teszem azt, 1500-an tekintenek meg egyik este egy előadást, ebből van 2 kritikus, a többi 1498 pedig nem az. Véleményem szerint elsősorban, annak az 1498, úgymond átlagos nézőnek kell megfelelni.

- Fiatalkorod ellenére igen széles repertoárral rendelkezel. Melyik szereped volt a legkedvesebb, és melyik igényelte a legtöbb felkészülést?

- A legnehezebb, a legtöbb felkészülést igénylő szerepem, amitől a mai napig a legjobban félek, az Verdi Rigolettojában - ami a kedvenc operám egyébként - a Mantovai herceg szerepe. Úgy érzem, hogy nem vagyok még vele kész, annak ellenére, hogy Pesten is, Szegeden is

énekeltem már. Visszakanyarodva, ha elszaladna velem a ló, túlon túl magabiztossá válnék, mindig jön az élettől valami, ami visszaránt. A herceg szerepe ilyen. Amiben a legszívesebben játszom az Donizetti A szerelmi bájtal c. operája. Abban lubickolok, nagyon az enyém, nagyon nekem való és most való nekem, bárhol, bármikor szívesen játszom.

- Van olyan szerep, amit még nem játszottál el, de a későbbiekben mindenképp szeretnéd?

- Tulajdonképpen amik az életkoromnak, és hanggi adottságaimnak megfelelnek, azokat jószereivel mind eljátszottam a legnagyobb vágyaim közül. Amiket még szeretnék, azt körülbelül tíz év múlva fogom tudni, a hősiesebb, drámaibb szerepeket.

Bátran állíthatom, hogy eddigi interjúalanyaim közül Balczó Péterrel volt a legkülönlegesebb élmény beszélgetni. Nem tudnám megfogalmazni, hogy mivel piszkálja fel az ember érdeklődését, de az biztos, hogy noha egyetlen kiénekelt hangot sem hallottam tőle, én, mint átlagnéző, az ő hatására életemben először megnéztem az Operaház műsorát, valóban azzal a szándékkal, hogy elmenjek egy előadásra. Csupán egyetlen kérdés maradt bennem. Jövőbeli első operaélményemként Balczó Pétert a herceg szerepében tekinteném meg szívesebben, ami máig az egyik legnagyobb kihívás számára szakmailag, vagy A szerelmi bájtalban, ami ízig-vérig az övé. Nehéz döntés.

Szöveg: Krajnyik Cintia
Fotók: P. Szabó István